

«Тасдик мекунам»  
Ректори МТҒ «Донишкадаи  
тиббӣ-иҷтимоӣи Тоҷикистон»  
н.д.и. Ибодзода З.Х.  
аз «01» Мусони 2021 № 3



**НИЗОМНОМА  
ДАР БОРАИ ФАЪОЛИЯТИ КИТОБДОРӢ ДАР КИТОБХОНАИ  
МТҒ «ДОНИШКАДАИ ТИББӢ-ИҶТИМОӢИ ТОҶИКИСТОН»**

Душанбе-2021

Низомномаи мазкур асоси ҳуқукии ташкил, ҳизф ва рушти фаъолияти китобдори муайян намуда, муносибатҳои ҷамъиятиро оид ба татбиқи амалии ҳуқуку озодиҳои конститутсионии шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ дар мавридҳои ҷустуҷӯ ва дарёфти иттилоот, истифодаи китобхона барои дастрасии озода ба комёбиҳои илмӣ ва фарҳангии ҷаҳонро милли танзим менамояд ( ҚҚТ аз 31.12.2008, № 479).

Китобхонаи донишқада қисмати асосии сохтори МТҒ “ Донишқадаи тиббӣ – иҷтимоии Тоҷикистон” буда, он раванди фаъолияти таълимию тарбиявӣ ва таҳқиқотҳои илмӣ донишҷӯён, шунавандагон, унвонҷӯён, докторони фалсафа ( PhD) доктор аз рӯи ихтисос, доктори ҳабилятат ва докторантҳо бо адабиёт ва иттилоот таъмин намуда, ҳамчунин маркази паҳн намудани дониш, муоширати маънавию зеҳнӣ ва фарҳангӣ махсус мегардад.

## **1. Муқаррароти умумӣ**

- 1.1. Китобхонаи донишқада - муассисаи иттилоотӣ, фарҳангӣ ва омӯзишии дорои фонди муташаккили ҳуҷҷатҳо буда, онҳоро барои истифодаи муваққати ба ихтиёри истифодабарандагон гузошта, инчунин хизматрасониҳои дигари китобдори ба анҷом мерасонад.
- 1.2. Истифодабарандаи китобхона – шахси воқеӣ ё ҳуқуқие мебошад, ки аз хизматрасонии китобхона истифода мебарад.
- 1.3. Муассиси китобхона метавонад шахси воқеӣ ва ё ҳуқуқӣ бошад. ( ҚҚТ аз 22.07.соли 2013, №1008)
- 1.4. Фонди китобхона – маҷмӯи ҳуҷҷатҳои дорои мундариҷа, таъинот ва моҳияти гуногун, ки ҷамъоварӣ, баҳисобгирӣ, коркард, феҳристнигорӣ, ҳифз ва истифодаашон бо мақсади хизматрасонии китобдорӣ ҳатмӣ мебошад.
- 1.5. Китобҳои нодир ин китобҳои дастнавис, литографӣ ва ҷопие мебошанд, ки дорои баланди арзиши маънавию моддӣ буда, аҳамияти ҳоси таърихи, илмӣ, фарҳангӣ доранд ва нисбат ба онҳо речаи махсуси ҷамъоварӣ, баҳисобгирӣ, коркард, феҳристнигорӣ, ҳизф ва истифода муқаррар шудааст ( ҚҚТ аз 22.07. соли 2013, №1008).

## **2. Ҳуқуқи истифодабарандагони китобхона**

- 2.1. Истифодабарандагони китобхона ҳуқуқ доранд ба таври ройгон тавассути кор кардан дар китобхона бо феҳрестҳо оид ба мавҷудияти ҳуҷҷатҳои мушаххас дар фонди китобхона иттилоот ба даст орад.
- 2.2. **Истифодабарандагон ҳуқуқ доранд:**

- бо пешниҳоди ҳуҷҷате, ки шахсиятро тасдиқ мекунад, истифодабарандаи китобхона гарданд;
  - ба таври ройгон тавассути низоми маълумотию библиографии хизматрасонии китобдори доир ба фонди китобхона иттилооти пурра ба даст оваранд;
  - ба таври ройгон ҷиҳати ҷустуҷӯ ва интиҳоби манъбаҳои иттилоот ёрии машварати гиранд;
  - ба таври ройгон ё бо музд аз фонди китобхона ба муҳлати тибқи қоидаҳои истифодаи китобхона муқарраргардида, барои истифодаи муваққати ҳама гуна ҳуҷҷатҳоро дастрас намояд;
  - аз дигар навъҳои хизматрасони, аз ҷумла хизматрасониҳои музднок, ки номгӯи онҳо аз тарафи Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад, истифода баранд.
- 2.3. Истифодабарандаи китобхона дар ҳолати аз ҷониби корманди расмӣ китобхона маҳдуд кардани ҳуқуқҳояш ҳуқуқ дорад ба суд муроҷиат намояд.
- 2.4. Истифодабарандагони китобхона, вобаста ба талабот ва шавқу рағбати худ, аз ҳуқуқи интиҳоби озодонаи китобхона бархӯрдоранд. ( ҚҶТ аз 27.07.13с №1008)

### **3. Ҷавобгариҳои истифодабарандагони китобхона**

- 3.1. Истифодабарандагони китобхона вазифадоранд, ки қоидаҳои истифодаи китобхонаро риоя намоянд.
- 3.2. Истифодабарандагоне, ки қоидаҳои истифодаи китобхонаро риоя накарда, ба китобхона зарар мерасонанд, онро дар ҳаҷми тибқи қоидаҳои истифодаи китобхона муайяннамуда ҷуброн карда, инчунин дар ҳолатҳои бо қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинигардида, ба ҷавобгариҳои касида мешаванд. ( ҚҶТ аз 22.07.2013с №1008)

### **4. Муассиси китобхона**

- 4.1. Муассиси китобхона ҷаъолияти онро маблағгузори карда, тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷаъолияти онро назорат менамояд ва инчунин роҳбари китобхонаро ба вазифа таъин ва аз вазифа озод менамояд.

### **5. Ҳуқуқҳои китобхона**

- 5.1. Китобхона ҳуқуқ дорад:
- ҳангоми пешниҳод намудани нашрияҳои нодир ва арзишнок, инчунин дигар ҳолатҳои дар муқаррароти қоидаҳои истифодабарии китобхона дарҷгардида маблағи кафолатро муайян намоянд;

- мутобики муқаррароти қоидаҳои истифодаи китобхона намудҳо ва андозаҳои ҷуброни зарари аз ҷониби истифодабарандагони китобхона расонидашударо муайян менамоянд;
- ба мақсади васеъ намудани номгуӣ хизматрасонии истифодабарандагони китобхона ва рушди иҷтимоӣ эҷодии китобхона, метавонад дигар хизматрасониро анҷом диҳад, ба шарте, ки ба ҷаъолияти асосии он зарар нарасонад;
- дар асоси шартнома бо шахсони ҳуқуқи ва воқеи шартҳои истифодабарии фондҳои китобхонаро муайян менамояд;
- барои шаҳрвандон хизматрасонии муздноки китобдори ташкил намоёнд;
- дар мувофиқа бо муассис истифодаи фондҳои китобхонаро аз тариқи иҷора ба роҳ монанд;
- мутобики тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон иттиҳодияҳои китобдориро таъсис диҳанд;
- дар асоси озмун ва дигар асосҳо барои амали гардонидани барномаҳои давлати ва минтақавии рушди ҷаъолияти китобдори, дар таҳияи стандартҳо ва меъёрҳои китобдори иштирок менамоянд; ( ҚҚТ аз 31.12.08с №479),
- тибқи тартиботи муқарраршуда ҳамкориро бо китобхонаҳо ва дигар идораю муассисаҳои давлатҳои хориҷӣ, аз ҷумла ба роҳ мондани табодули байналмилалӣ китобҳо, мувофиқи тартиби муайянгардида ба ҳайати ташкилотҳои байналмилалӣ шомил гардида, барои амали гардонидани барномаҳои байналмилалӣ китобдори ва дигар барномаҳо ширкат меварзад; ( ҚҚТ аз 31.12.08с №479);
- мустақилона манъбаҳои пуррагардонии фондҳои худро муайян менамоянд;
- тибқи тартиби хориҷкунии ҳуҷҷатҳо, ки бо муассиси китобхона мувофиқа карда мешавад ва инчунин мутобики санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ ҳуҷҷатҳоро аз фондҳои худ бароварда, дар мувофиқа бо муассис ба ғуруши музоядавӣ мегузорад. Дар айни замон, китобхона сарфи назар аз шаклҳои ташкилию ҳуқуқӣ ва шаклҳои молияӣ ҳуқуқ надорад ҳуҷҷатҳои ба объектҳои меросӣ таърихию фарҳанги таалуқдоштаро, ки низоми ҳифз ва истифодабарии онҳо мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда шудааст, аз ҳисоб бароварда онҳоро ба ғуруш расонанд; ( ҚҚТ аз 22.07.13с №1008),
- ба шабакаҳои гуногуни иттилоотӣ, аз ҷумла умумиҷаҳонӣ, пайваست шаванд ва сомона (сайт)-ҳои электронӣ худро кушоянд. ( ҚҚТ аз 29.12.10с №679)

5.2. Китобхона дар харидори кардани ҳуҷҷатҳое, ки тибқи барномаҳои давлатии ҷопӣ китобҳо интишор мегардад, инчунин дар навбати аввал

харидори кардани асноди китобхонаи барҳам додашуда ҳукуки бартариятнок доранд.

## **6. Уҳдадориҳои китобхона**

- 6.1. Китобхона дар фаъолияти худ татбиқи ҳуқуқҳои шахрвандонро, ки низомномаи мазкур муқаррар намудааст, таъмин менамояд.
- 6.2. Китобхона ба истифодабарандагон тибқи Низомномаи худ, қоидаҳои истифодабарии китобхонаҳо ва санадҳои меъёрии ҳукукии Ҷумҳурии Тоҷикистон хизмат мерасонад.
- 6.3. Китобхона уҳдадоранд, ки мувофиқи тартиби пешбиниамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳуҷҷатҳои таъсисиашон дар назди муассиси худ ва мақомоти давлатии омор ҳисобот диҳанд.
- 6.4. Китобхона чамъоварӣ, баҳисобгирӣ, коркард, феҳрестнигорӣ, ҳизф ва истифодаи ҳуҷҷатҳоеро, ки дар таркиби фондҳоиашон дохиланд, таъмин менамоянд.
- 6.5. Китобхона тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон метавонад дигар уҳдадориҳоро низ амалӣ намоянд. ( ҚҚТ аз 22.07.13с №1008)

## **7. Мақоми китобхона**

- 7.1. Мақоми китобхона аз тарафи муассиси он тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

## **8. Ҳуқуқ ва уҳдадориҳои мудирӣ китобхона**

- 8.1. Фаъолияти мудирӣ китобхона дар асоси ҳалли масоили зерин сурат мегирад:
  - хизматрасонии гуногуни хонандагонро дар кироатхонаҳо, нуқтаҳои абонементи ва китобдихӣ, бо истифода аз методи хизматрасонии фардӣ ва гурӯҳӣ ташкил мекунад.
  - хонандагонро бо хизматрасонии асосии ройғони китобдорӣ таъмин мекунад;
  - бо мутахассисон мутобиқи номгӯ ва арзишномаҳои амалкунанда хизматрасонии иловагии пулакӣ пешниҳод мекунад;
  - ба корхонаҳои хурди давлатӣ, ширкатҳо ва дигар ташкилотҳое, ки дар назди муассисаи таълимӣ фаъолият мекунанд, хизматрасонии китобдорӣ ва иттилоотиро ташкил менамояд;
  - барои интихоби озоди шакли хизматрасонӣ ва нашрияҳои зарурӣ шароит фароҳам меорад;

- истифодаи байниҳамдигарии фондҳои китобдориро ба василаи агентии байналмилалии китобхонаҳо (АБК) ва мубодилаи китоб татбиқ менамояд;
- бо мақсади расонидани кӯмаки илмӣ ва фаъолияти таълимӣ феҳристи китобшиносӣ ва роҳномаҳо тартиб медиҳад;
- маълумотдиҳии мавзӯӣ, нишонӣ ва дигар навъҳои китобшиносиро ба иҷро мерасонад ва китобҳои навро муаррифӣ менамояд;
- малакаи ҷустуҷӯ ва истифодабарии иттилоотро дар ҷараёни таълим ва кори илмӣ, маҳорати сайтгириро дар низоми маълумотию китобшиносии китобхона, ҳамчунин истифода аз захираҳои системаҳои иттилооти илмию техники (ИИТ)-ро меомӯзонад.
- барои донишҷӯён, шунавандагон ва омӯзгорон доир ба асосҳои иттилоотӣ ва фарҳанги иттилоотӣ истифодабарии китобҳо машғулиятҳо ташкил мекунад;
- дар мутобиқат бо нақшаи таълимӣ, барномаҳо ва мавзӯҳои тадқиқоти илмӣ дар ҳамбастагӣ бо дигар китобхонаҳои минтақа мустақамкунии захираи асосии китобхонаро таъмин менамояд.
- адабиёти илмӣ, таълимӣ, даврагӣ, маълумотдиҳӣ, бадеӣ ва дигар намуди нашрияҳо харидорӣ мекунад.
- мустақилона манбаъҳои зиёд намудани захираи асосии китобхонаро муайян месозад.
- бо китобхонаҳои дигар муассисаҳо ва ташкилотҳои мамолики хориҷӣ мубодилаи китобро татбиқ мекунад;
- бо тартиби муқарраргардида аз захираи асосии китобхона ба аҳоли ғуруҳтани китоб ва дигар асарҳои нашриро, ки бо теъдоди зиёд нашр мегарданд ташкил мекунад;
- нашри захираҳои ёрирасон, маводҳои ба нашр нарасида ва нусхаи онҳо, маводҳои намоишӣ ва суратаснодҳо ташкил намуда, баҳисобгирии онҳо таъмин менамояд;
- чо ба чо гузориҳои фонди захиравии китобҳо ва ҳифз намудани онҳо, речаи нигоҳдорӣ, таъмир ва нигоҳдорӣ, нусхабардорӣ ва ба микронаворгириро татбиқ мекунад;
- ба хонандагон дастрасиро нисбат ба захираҳои иттилоотӣ таъмин менамояд;
- навоарӣ, технологияи пешқадами китобдорӣ, натиҷаи корҳои илмию тадқиқотиро ба танзим медарорад.
- бо мақсади омӯхтани шавқу рағбати хонандагон ва тадқиқи истифодабарии захираҳо тадқиқоти сотсиологӣ мегузаронад;
- системаи таҳассуси кормандони китобхонаро бо мақсади баланд бардоштани маҳорати касбӣ, дониши компютерӣ бо истифода аз

шаклҳои гуногун (озмунҳои бозиҳои касбӣ, ҳалли вазъиятҳои истехсолӣ) ташкил мекунад.

-дар робитаи зич бо кафедраҳо, ҷамъиятҳои илмӣ, ташкилотҳои ҷамъиятии муассисаи таҳсилоти олии касбӣ кор карда, фаъолиятро бо китобхонаҳо ва мақомотҳои иттилоотӣ илмию техникӣ, ҳамчунин дар асоси шартнома бо дигар ташкилот ва муассисаҳо ҷамоҳанг месозад;

-фаъолияти хоҷагидориву иқтисодиро дар асоси ваколатҳои мавҷуда ба роҳ монда, унсурҳои ҳисоби хоҷагидориро (ҳавасмандсозии меҳнат, бастанӣ шартномаҳо бо корхона ва ташкилотҳо дар бобати расонидани хизматрасонии китобдорӣ ва иттилоотӣ) ба танзим мебарорад.

## **8.2. Мудир китобхона ҳуқуқ дорад, ки:**

-ба муассиса ва ташкилотҳои дигари таълимӣ дар самти саҳмгирии бевосита дар қори конференсияҳои илмӣ, машваратӣ ва семинарҳо доир ба масъалаҳои фаъолияти китобдорӣ ва иттилоотӣ китобшиносӣ муассисаи таълимиро муаррифӣ менамояд;

-бо нақшаҳои таълимӣ, барнома ва мавзӯҳои КИТ-и муассисаи таҳсилоти олии касбӣ шинос шавад;

-аз қисматҳои сохтории муассисаи таҳсилоти олии касбӣ мавод ва маълумотҳое, ки барои ҳалли вазифаҳои дар пеши он гузошташуда заруранд, талаб намояд;

-бо тартиби муқарраргардида бо дигар китобхонаҳо ва ташкилотҳо доду гирифтро ба роҳ монад;

-маблағҳои ба китобхона воридгардидаро тибқи қонунҳои амалкунанда сарф намояд;

-сохтор ва ҷадвали воҳидҳои кориро таҳия кунад;

-дар мутобиқат бо қоидаҳои истифодабарии китобхона маблағи гарав, намуд ва ҳаҷми ҷубронпулии аз ҷониби хонандагон расонидашударо муайян кунад;

-дар асоси шартнома бо шахсони ҳуқуқӣ ва воқеӣ шартҳои истифодабарии фонди китобхонаро муайян кунад;

-дар озмунҳои байналмилалӣ ва барномаҳои минтақавӣ тараққиёти қори китобдорӣ ширкат варзад.

## **8.3. Китобхона ӯҳдадор аст:**

-дар фаъолияти сиёсии худ дар муносибат ба аҳзоб ҳаракатҳои ҷамъиятӣ бетарафиро риоя намуда, принципҳои башардӯстӣ, идиологии (плюрализми) сиёсиву ғоявиро ба инобат гирад;

-хонандагонро дар хусуси ҳамаи намудҳои ҳадамоти аз ҷониби китобхона пешниҳодшаванда огоҳ намояд;

- хонандагонро ба истифодабарӣ аз ҳамаи фондҳои китобхона таъмин кунад;
- фондҳои худ ва хизматрасониҳои пешниҳодшаванда, инкишоф додан ва ҳавасманд намудани рағбат ба китобро тарғиб намояд;
- хизматрасонии китобдорӣ ва иттилоотию китобшиносии хонандагон, компютерикунонӣ ва технологияи пешқадамро татбиқ намояд;
- ба хонандагон кӯмак дар интихоби асарҳо ва дигар навъи маводҳо ба тариқи бурдани машваратҳои дахонӣ кӯмак расонад;
- истифодаи феҳристҳо, варақаҳо ва дигар шаклҳои иттилоотдиҳиро пениҳод намояд;
- намоиши китобҳо, доираи назари библиографӣ, конференсияҳо ва маълумотҳои китобшиносӣ, рӯзҳои иттилоотӣ ва дигар чорабиниҳоро ташкил кунад;
- баҳисобгирӣ, нигоҳдорӣ ва истифодабарии китобҳои дар фонд мавҷудбуда, дигар асарҳои нашршуда ва маводҳоро ба роҳ монда, онҳоро назорат кунад;
- барои хонандагон шароити мусоид фароҳам оварад;
- кормандони китобхона барои ҳифзи фондҳо ва барои зиёни ба фонд ва моликияти китобхона расонида масъулият ба дӯш доранд;
- шартномаҳои меҳнатии кормандони китобхона тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба меҳнат ба танзим дароварда мешавад;
- кормандони китобхона бо тартибе, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар намудааст, аз аттестатсия гузаронида мешаванд.

## **9. Роҳбарӣ, сохтор, воҳидҳои корӣ ва таъминоти моддию техники**

- 9.1. Роҳбарии китобхонаро мудирӣ он, ки ба ректори донишқада итоат мекунад, татбиқ менамояд.
- 9.2. Мудирӣ китобхона барои натиҷаи корҳо дар доираи ваколатҳои худ масъулияти пурра ба дӯш дошта, амру фармоишҳои медиҳад, ки барои ҳамаи кормандони китобхона ҳатмӣ мебошад.
- 9.3. Кормандони китобхона бо роҳи бастанӣ шартнома ба кор қабул карда мешаванд.
- 9.4. Дар китобхона бо мақсади инкишоф додани худидоракунии касбӣ, сари вақт огоҳиёбии кормандон дар бораи фаъолият ва имкониятҳои китобхона, инчунин барои инкишоф додани хизматрасонии китобдорӣ ва ҳифзи ҳуқуқҳои иҷтимоӣ ва касбии китобдорон шуроӣ методӣ, шуроӣ мудирӣ, шуроӣ мутахассисони ҷавон ва ғ. ташкил карда мешавад.

- 9.5. Китобхона дар назди хонандагон ба тарзи системавӣ чаласаҳои ҳисоботӣ мегузаронад.
- 9.6. Харочот барои дастгирии кори китобхона дар нақшаи хароҷоти умумии донишқада нақшабандӣ карда мешавад.
- 9.7. Роҳбарияти донишқада китобхонаро дар мутобиқат ба меъёрҳои амалкунанда бо биноҳои ободу муҷаҳҳаз, техникаи электронӣ ҳисоббарор ва нусхабардорӣ ва ғайра таъмин менамояд.
- 9.8. Китобхона бо тартиботи муқарраргардида ҳисоботу нақшаҳои худро ба чаласаҳои Раёсат ва Шӯрои олимони донишқада пешниҳод менамояд.

### **10. Қоидаҳои истифодабарӣ бо абонементон**

- 10.1. Хизматрасонии хонандагон дар ҳамаи нуқтаҳои китобдихӣ танҳо бо пешниҳоди билети хонандагӣ амалӣ карда мешаванд.
- 10.2. **Мӯҳлати истифодабарии адабиёт:**
- ба мӯҳлати 2 ҳафта то 155 нусха адабиёти илмӣ барои ҳайати профессорону омӯзгорон ва кормандон, то 10 нусха барои донишҷӯён ва то 5 нусха барои дигар дараҷаи хонандагон;
  - адабиёти таълимӣ барои семестр ё соли таҳсил ба миқдоре, ки дар мутобиқат ба нақша ва барномаи таълимӣ муайян карда шудааст, дода мешавад;
  - адабиёти бадеӣ ба миқдори на зиёда аз 3 нусха ба мӯҳлати 15 рӯз;
  - нашрияҳои ҷорӣ ба мӯҳлати 1 ҳафта;
  - адабиёти талаботашон баланд ба мӯҳлати 3 рӯз;
  - хонандагон метавонанд мӯҳлати истифодабарии китобҳо, дигар асарҳои нашрӣ ва маводҳои ба хона гирифтаашонро тамдид кунанд (агар аз ҷониби дигар донишҷӯён ба онҳо талабот набошад).
- 10.3. Адабиёт барои истифодабарӣ дар машғулиятҳои гурӯҳӣ ба абонементон тибқи забонхат дар асоси билети хонандагии донишҷӯи дода мешавад.
- 10.4. Адабиёти талаботаш баланд ё дар асоси маблағҳои тижоратӣ гирифташуда ба мӯҳлати аз 1 то 7 рӯз мутобиқи «Номгуи хизматрасонии пардохтшавандаи китобхона» бо шохисбанди (индексатсияи) арзиши вобаста аз мӯҳлати истифодабарӣ дода мешавад.

### **11. Тартиби ба қайд гирифтани хонандагон ба китобхона**

- 11.1. Ба қайд гирифтани хонанда ба китобхона дар абонементи адабиёти таълимӣ тибқи пешниҳод намудани шиносномаи шахсият амалӣ карда мешавад.

- 11.2. Барои донишчӯёни курсҳои якӯм барғаҳои хонандагӣ дар асоси фармоиши ректор оид ба қабули донишчӯён пур карда шуда, дар ин асос бо онҳо билети донишчӯи ягона дода шуда, барғаҳои хонандагӣ пур карда мешавад.
- 11.3. Ҳангоми ба қайд гирифтани китобхона хонандагон бояд бо қоидаҳои истифодабарӣ шинос шаванд ва ӯҳдадорҳои худро дар хусуси иҷрои онҳо бо имзои худ дар билети донишчӯӣ ва барғаи хонандагӣ тасдиқ намоянд.
- 11.4. Хизматрасонии донишчӯён дар тамоми нуқтаҳои китобдихӣ танҳо бо пешниҳоди билети донишчӯӣ амалӣ карда мешавад.
- 11.5. Қайди донишчӯён дар ҳамаи нуқтаҳои боқимондаи китобдихӣ дар асоси билети донишчӯӣ амалӣ карда мешавад.

## **12. Ҳимояи иҷтимоии кормандони китобхона**

- 12.1. Ҳифзи иҷтимоии кормандони китобхона тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон таъмин карда мешавад.

## **13. Ҳуқуқ барои ҳамкорӣҳои байналмилалӣ**

- 13.1. Китобхона мутобиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳамкорӣҳои байналмилалӣ соҳаи фаъолияти китобдорӣ, библиографӣ, иттилоотонӣ ширкат варзида, оид ба масъалаҳои марбут ба китобхона дар ҷаласа ва конференсияҳои байналмилалӣ иштирок менамояд.
- 13.2. Китобхона ҳуқуқ дорад ба таркиби созмонҳои фарҳангии байналмилалӣ шомил гардида, дар татбиқи барномаҳои байналмилалӣ китобдорӣ ва дигар барномаҳо ширкат намояд.

## **14. Ҷавобгарӣ барои риояи нақардани Низомномаи мазкур**

- 14.1. Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ки муқаррароти Низомномаи мазкурро риоя намеkunанд, мутобиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгари қашада мешаванд.

Низомнома дар ҷаласаи Шӯрои олимони донишқада «27» октябри соли 2021 (протоколи №3/5-1) баррасӣ шуда, маъкул дониста шудааст.

